

10 ลางบอกเหตุ

นำเสนอเมื่อ : 9 พ.ค. 2552

10 ลางบอกเหตุฮาร์ดดิสก์ใกล้ตาย

1. เสียงดังตึกๆ อย่างนึกว่าเป็นเข็มนาฬิกา : ฮาร์ดดิสก์ทุกตัวในโลกนี้ไม่เคยติดตั้งนาฬิกาปลุกไว้ ช่างในและถ้ามันเป็นปกติก็ไม่ควรจะมีเสียงดังตึกๆ ให้ชวนระทึกขวัญด้วย เสียงดังที่ว๊านี้จะทำให้พิจารณากันอย่างละเอียดคุณต้องเอาหูแนบกับฮาร์ดดิสก์ว่าเสียงมาจากส่วนใด เพราะการวิเคราะห์หาสาเหตุจะทำให้ตรงจุดจริง ๆ ถ้าเสียงมาจากตรงกลางให้สันนิษฐานว่ามาจากชุดขับเคลื่อนมอเตอร์ที่อาจเกิดความผิดปกติหรือชำรุดขึ้น แต่ถ้าเสียงดังมาจากรอบ ๆ นอกในรัศมีของกล่องฮาร์ดดิสก์ ให้สันนิษฐานว่าปัญหามาจากหัวอ่านติดขัด ซึ่งอาจจะกำลังเคาะกับแผ่นจานอยู่ก็เป็นได้ ตรงนี้อันตรายมากเพราะทำให้ข้อมูลเสียหายได้ทั้งลูกเลย

2. ไฟดับบ่อยๆ ไม่ติดกับฮาร์ดดิสก์ : เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ไม่มี UPS มีโอกาสเสี่ยงที่อุปกรณ์ภายในจะเสียหายเร็วขึ้นถ้าหาก ก็มีไฟดับบ่อย ๆ โดยเฉพาะฮาร์ดดิสก์นั้น เวลาที่ไฟดับอย่างรวดเร็วหัวอ่านข้างในอาจจะยังไม่กลับสู่บริเวณที่ปลอดภัย หรือบางทีหัวอ่านอาจจะไปกระแทกกับแผ่นจานในช่วงที่ไฟ ฟากระชากขึ้นมาทันที ซึ่งไม่เป็นผลดีแน่ นอกจากนี้หากไฟตกบ่อย ๆ แล้วดับลงก็ไม่เป็นผลดีเช่นกัน เพราะฮาร์ดดิสก์จะพยายามทำงานตามหน้าที่หากมีกำลังไฟ เพียงพอ แต่ถ้าในระหว่างนั้นไฟค่อยๆ ตกลงและดับไป ตำแหน่งของหัวอ่านจะยังไม่กลับที่เดิมแน่ ดังนั้น ควรติดตั้ง UPS ไว้จะปลอดภัยทั้งฮาร์ดดิสก์เองและอุปกรณ์ทั้งหมดด้วย เช่นกัน

3. เครื่องแสบ่อยๆ : ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ค้างนั้น มีหลายสาเหตุครับ นอกจากซอฟต์แวร์และระบบปฏิบัติการ Error แล้ว อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ก็สามารถทำให้เครื่องค้างหรือหยุดนิ่งไม่ไหวติงได้เช่นกัน หนึ่งในนั้นก็คือ ฮาร์ดดิสก์ นั่นเอง ทำให้ฮาร์ดดิสก์ถึงคางได้ เป็นคำถามที่ตอบได้ไม่ยากครับ อย่างแรกเลยก็คือ กำลังไฟที่จ่ายไม่เพียงพอ ถ้าเครื่องของคุณมีอุปกรณ์ต่อพ่วงมาก มีฮาร์ดดิสก์และไดรฟ์ออปติคัลหลายตัว แต่เพาะเวอร์ซัพพลายไชของราคาถูก จ่ายไฟไม่พอ แบบนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ฮาร์ดดิสก์คางได้เลย และอย่างที่สองมาจากอุปกรณ์ภายในฮาร์ดดิสก์ในการทำงานผิดพลาด ซึ่งตรงจุดนี้ตัวระบบปฏิบัติการเองสามารถส่งผลต่อเนื่องมายังฮาร์ดดิสก์ได้โดยตรง เพราะยังงั้นเสียระบบปฏิบัติการก็เก็บอยู่ในฮาร์ดดิสก์ นั่นเอง ถ้าเกิดอะไรขึ้นกับส่วนหนึ่ง ยอมส่งผลไปยังส่วนที่เหลือได้ไม่ยาก

4. ทำไม่มันร้อนเร็วจัง : หลังจากที่คุณเปิดสวิทซ์เครื่องคอมพิวเตอร์ได้ไม่นาน และพบว่าฮาร์ดดิสก์ของคุณมีอุณหภูมิขึ้นสูงอย่างรวดเร็ว ราวจนน่าตกใจ แต่ยังคงทำงานต่อไปได้ ให้ตั้งข้อสันนิษฐานถึงความผิดปกติที่พบขึ้นมาทันที อย่านิ่งนอนใจ เพราะฮาร์ดดิสก์จะร้อนขึ้นเมื่อมีการเริ่มเขียน-อ่าน ข้อมูลอย่างจริงจัง จังๆ แค่อเปิดเครื่องแล้วอยู่ๆ ก็ร้อนขึ้นขนาดนี้ไม่ดีแน่ครับ อาการที่ว๊านี้มาจากอุปกรณ์ภายในโดยตรงที่ส่งความร้อนออกมามอเตอร์อาจได้รับแรงดันไฟมากเกินไปหรือไม่เสถียรพอจน ทำงานผิดพลาด

นอกจากนี้หากมีชิ้นส่วนในแผงวงจรเกิดชำรุดเสียหายขึ้น นมาก็สามารถแสดงอาการแบบนี้ได้เช่นกัน

5. โปรแกรมค้างบ่อยๆ : สำหรับโปรแกรมที่กำลังพูดถึงนี้ ผมเหมารวมไปถึงระบบปฏิบัติการด้วยนะครับ เวลาที่คุณเปิดโปรแกรมสักตัวขึ้นมาแล้วมันหยุดนิ่งหรือค้างไปเฉยๆ นั้น หนึ่งในข้อสันนิษฐานที่อยากให้คุณทุกท่านได้ใส่ใจก็คือ ปัญหาที่ว่าอาจมาจากฮาร์ดดิสก์โดยตรง ฮาร์ดดิสก์ของคุณมีแบดเซกเตอร์ (Bad Sector) กระจุกกระจายอยู่ทั่วทั้งฮาร์ดดิสก์ ผมกล้าฟันธงได้เลยว่าเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้โปรแกรมหรือแม้แต่ระบบปฏิบัติการค้างได้ เป็นสัญญาณเตือนภัยที่คุณสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด

6. ไฟติด แต่ไฟดับ! : ถ้าคุณต่อสายสัญญาณไฟแสดงสถานะของฮาร์ดดิสก์ในเมนบอร์ดถูกต้อง หลอด LED ด้านหน้าเคสต้องแสดงอาการให้เห็นเวลาที่มีการเขียนอ่านข้อมูลเกิดขึ้น หลอดไฟดวงเล็ก ๆ นั้นช่วยให้คุณสังเกตเห็นความผิดปกติของฮาร์ดดิสก์ได้เช่นกัน ยกตัวอย่าง ถ้าในระหว่างที่มีการเขียนข้อมูลหรือไฟลงฮาร์ดดิสก์ หลอดไฟยอมกะพริบอยู่ตลอดเวลา แต่หลังจากคุณกลับไปดูข้อมูลที่เขียนหรือโอนถ่าย ลงไปกลับพบว่าทุกอย่างว่างเปล่า ไม่มีอะไรถูกเขียนลงไปในฮาร์ดดิสก์เลย แล้วทำไมหลอดไฟถึงได้กะพริบแบบนี้ นั่นบอกระบบอะไรเราได้อ่าง อย่างแรกเลยคือ เกิดความผิดพลาดในระดับโครงสร้างการจับไฟไฟ ปัญหาที่ว่านี้อาจมาจากระบบ FAT หรือแม้แต่โครงสร้างพาร์ทิชันเสียหาย ไฟที่กะพริบแสดงถึงการโอนข้อมูลไปยังตำแหน่งของเซกเตอร์ที่ไซเก็บข้อมูล แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามันจะเขียนลงไปได้สำเร็จจริงๆ ยิ่งถ้าคุณเปิดหน้าต่างไว้ในระหว่างที่มีการโอนไฟล์ใหญ่ ๆ หลอดไฟที่กะพริบอาจทำให้คุณเข้าใจว่าระบบกำลังทำงานอยู่ ตรงนี้ถ้าไม่เปิดดูหน้าต่างจะไม่รู้เลยว่าเกิดอะไรขึ้น

7. ฮาร์ดดิสก์ติ๊กตอง : สำหรับอาการที่ว่านี้มีความแตกต่างจากข้อที่ 1 โดยสิ้นเชิง ถ้าคุณได้ยินเสียงรบกวนดังกึกก้องมาจากฮาร์ดดิสก์ และไม่ยอมหยุดซั๊กที่ อาการแบบนี้บอกได้อย่างเดียวว่ามันจะขอลาแล้วละครับ เสียงดังที่คล้ายกับการติ๊กตองนั้นมาจากหัวอ่านไปกระทบกับจานอย่างจัง หรือแม้แต่หัวอ่านเลื่อนหลุดออกจากตำแหน่งล็อก จนไปกระทบกับแผ่นจาน ถ้าเป็นแบบนี้ข้อมูลทั้งหมดในฮาร์ดดิสก์อาจได้รับความเสียหายจนถึงขั้นกู้ไม่ได้เลย ดังนั้น ถ้าเสียงกลองเพิ่งเริ่มรัวให้คุณรีบพาสฮาร์ดดิสก์ไปซ อมด่วนเลยนะครับ!

8. สแกนดิสก์ไม่ผ่าน : การตรวจสอบสุขภาพฮาร์ดดิสก์ที่คุณสามารถทำได้ด้วยตัวเอง ก็คือ สแกนมันให้ทั่วทั้งงาน ไม่ว่าจะคุณจะใช้บริการจากยูทิลิตี้บนวินโดวส์เอง หรือโปรแกรมจากเซิร์ตพาร์ตี้ก็ตาม หากสแกนไม่ตลอดรอดฝั่งแล้วละก็ ให้ตั้งข้อสันนิษฐานได้เลยว่าฮาร์ดดิสก์กำลังมีปัญหา เกิดขึ้นสาเหตุก็มีทั้งโครงสร้าง FAT เสียหาย รวมถึงตารางพาร์ทิชันที่อาจเสียหายด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ หากฮาร์ดดิสก์มีแบดเซกเตอร์ ตรงจุดสำคัญ ก็จะส่งผลให้การสแกนฮาร์ดดิสก์ตรงตำแหน่งพื้นที่นั้น ๆ ไม่ผ่านด้วยเช่นกัน หรือแม้แต่คางนึ่งไปเลยก็มีให้เห็นด้วย

9. สังดีแฟรกแต่ไม่ฉลุย : ดีแฟรก หรือการจัดเรียงข้อมูลหรือไฟล์ที่ไม่ต่อเนื่องซึ่งการจัดกระจายอยู่ทั่วฮาร์ดดิสก์ใหญ่กลับมาเป็นระเบียบเรียบร้อยเหมือนเดิม เป็นวิธีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพความเร็วให้ก็จริง แต่ถ้ามการดีแฟรกไม่ผ่านฉลุยหรือไม่ยอมจบสิ้นซั๊กทีละ ปัญหาจะมาจากไหนได้ นอกจากฮาร์ดดิสก์นั่นเอง ถ้าคุณพบอาการที่ว่านี้ในระหว่างการดีแฟรกฮาร์ดดิสก์ นั้น เป็นสัญญาณที่บ่งบอกได้ถึงสุขภาพฮาร์ดดิสก์ของคุณเริ่มไม่ดีแล้ว ความเป็นไปได้ของปัญหามีอยู่สองอย่างครึบ อย่างแรกมาจากตัวอุปกรณ์เองที่อาจชำรุดเสียหาย และอย่างที่สองมาจากโครงสร้างพื้นฐานการจัดเก็บข้อมูลเกิดความเสียหายในระดับซอฟต์แวร์ ตรงนี้เราไม่สามารถใช้การดีแฟรกมาช่วยได้นอกจากต้องสร้างพาร์ทิชันและฟอร์แมตโครงสร้าง FAT ขึ้นมาใหม่

10. สร้างพาร์ทิชันไม่ได้ : สัญญาณอันตรายในข้อสุดท้ายนี้ค่อนข้างรุนแรงครับ

ถ้าคุณเผชิญกำลังประสบอยู่ละก็ ขอบอกเลยว่าอาจจะต้องทำใจเอาไว้ด้วย
ถ้าอาการที่วุ่นเกิดกับฮาร์ดดิสก์ตัวใหม่แกะกล่อง คงไม่ต้องซีเรียสอะไร เพราะยังไงก็เคลมได้ชั่วคราว
แต่ถ้าเป็นฮาร์ดดิสก์ที่หมดประกันไปแล้วละ สิ่งที่คุณต้องเรียนรู้เวลาที่ไม่สามารถสร้างพาร์ทิชันขึ้นมาได้เลย
ไม่ว่าจะใช้โปรแกรมใดๆ ก็ตาม การตีความหมายไม่ควรอยู่ในวงแคบๆ เช่น ฮาร์ดดิสก์พังแน่ ๆ
หรือมันเพิ่งหล่นมาใช้ใหม่ ปัญหาอาจจะมาจากแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์เสียหาย
ซึ่งหากคุณหาอะไหล่ที่เป็นรุ่นเดียวกันมาถอดเปลี่ยนเข้าไปใหม่ ก็สามารถใช้งานฮาร์ดดิสก์ได้แล้ว
แต่ถ้าแผนงานเสียหายละก็หมดสิทธิ์ทันทีครับ ต้องกินยาทำใจอย่างเดียว

เครดิต **คุณ**witchu